

UITVOERINGSPROGRAMMA
VRIJETIJDSECONOMIE 2021-2023
WERKEN AAN DE BASIS

Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie 2021-2023

“Werken aan de basis”

29 juni 2021

Inhoud

Inleiding.....	5
Leeswijzer.....	5
Corona.....	6
Strategische Visie Vrijetijdseconomie 2021-2030.....	7
Provinciale rol.....	8
Acties per opgave.....	9
1 Ontwikkeling van toeristisch-recreatieve bestemmingen in de provincie.....	10
2 Goede toegankelijkheid door middel van routenetwerken in de provincie voor diverse doelgroepen en betere digitale ontsluiting.....	14
3 Evenementen als poort naar de lokale omgeving.....	20
4 Groei van aantrekkelijke banen in relatie tot gespecialiseerd onderwijs.....	23
5 De provincie als informatiemakelaar.....	26
6 Provinciedekkende en herkenbare bestemmingsmarketing met het unieke Gronings dna als uitgangspunt.....	29
Samenwerking en koppelkansen.....	31
Monitoring Strategische Visie Vrijetijdseconomie 2021-2030.....	34
Financiële paragraaf.....	36

ER GAAT NIETS BOVEN
GRONINGEN

Inleiding

Op 3 februari 2021 stelde Provinciale Staten de **Strategische Visie Vrijtijdseconomie 2021-2030** vast. De visie telt drie ambities en zes strategische opgaven waarmee we de komende tien jaar aan de slag gaan. We maken daarvoor drie uitvoeringsprogramma's die elkaar opvolgen in tijd.

Elk programma brengt ons een plateau hoger en dichterbij het lange termijn doel: een vrijetijdsector die bijdraagt aan de brede welvaart in onze provincie. Dit eerste uitvoeringsprogramma heeft als titel 'Werken aan de basis'.

Leeswijzer

In dit uitvoeringsprogramma bekijken we allereerst terug op de visie, de ambities en de strategische opgaven. We behandelen onze rol als provincie in een door de markt gedomineerd beleidsveld. Per opgave benoemen we daarna de in te zetten acties gedurende de periode 2021-2023. Vervolgens gaan we in op de samenwerking en koppelkansen met andere beleidsvelden, programma's en regelingen. Ook behandelen we het monitoren van de acties. We besluiten met de begroting van het uitvoeringsprogramma.

Tijdspad Strategische Visie Vrijtijdseconomie 2021-2023

Corona

Dit eerste uitvoeringsprogramma is geschreven in een periode dat de wereld wordt geteisterd door een pandemie die de vrijetijdssector langdurig heeft stilgelegd. De effecten daarvan zijn inmiddels duidelijk zichtbaar in de samenleving.

Het onlangs verschenen rapport ‘Maatschappelijke waarde van toerisme en recreatie’ (CELTH e.a.) laat de maatschappelijke gevolgen hiervan zien:

“Toerisme en recreatie moet gezien worden als een economische sector van formaat die indirect bijdraagt aan vele andere sectoren, kwaliteit van leven vergroot, mensen gelukkiger maakt, groepen verbindt en daarmee functioneert als het ‘sociale cement tussen de stenen’.”

De coronacrisis heeft de vrijetijdssector grote financiële schade toegebracht. In de toch al schaars vertegenwoordigde Groningse vrijetijdssector sloeg de crisis gaten die we de komende jaren moeten opvullen. Dezelfde crisis zorgde er echter ook voor dat veel Nederlanders de provincie Groningen, in de zomer van 2020, ontdekten als vakantiebestemming. Door de bank genomen zijn de veelal nieuwe bezoekers enthousiast over onze provincie. We willen dit enthousiasme graag vasthouden.

LAUWERSMEERGEBIED

Strategische Visie Vrijtijdseconomie 2021-2030

De komende periode willen we samen met onze partners een impuls geven aan de Groningse vrijetijdseconomie en daarmee bijdragen aan de brede welvaart in onze provincie. Met dit eerste uitvoeringsprogramma 'Werken aan de basis' leggen we het fundament voor de uitvoering van genoemde visie:

De provincie Groningen (Stad én Ommeland) is in 2030 een belangrijke toeristische bestemming voor mensen die bovengemiddeld geïnteresseerd zijn in de combinatie van cultuur, erfgoed en bijzondere landschappen. Bezoekers blijven langer in de provincie, omdat de ecosystemen rond toeristisch-recreatieve bestemmingen op orde zijn (routes, gastvrije horeca en aantrekkelijke overnachtingsmogelijkheden).

Door een langere verblijfsduur komen meer inkomsten ten goede aan het innovatief ondernemerschap wat uiteindelijk bijdraagt aan de brede welvaart in onze provincie.

In de strategische visie zijn onderstaande ambities en strategische opgaven benoemd.

Ambities

- Sterkere koppeling van toeristisch-recreatief aanbod aan het Gronings DNA.
- Versterken ondernemerschap en vergroten van de sector.
- Groei werkgelegenheid in vrijetijdseconomie.

Strategische opgaven

- Ontwikkeling van toeristisch-recreatieve bestemmingen in de provincie.
- Goede toegankelijkheid met provinciale routenetwerken voor diverse doelgroepen en een verbeterde digitale ontsluiting.
- Evenementen als poort naar de lokale omgeving.
- Groei van aantrekkelijke banen in relatie tot gespecialiseerd vakonderwijs.
- Provincie als informatiemakelaar.
- Provinciedekkende en herkenbare bestemmingsmarketing met het unieke Gronings DNA als vertrekpunt.

Met de zes strategische opgaven geven we de komende tien jaar impulsen die bijdragen aan het versterken van innovatief en duurzaam ondernemerschap, zodat er het jaar rond meer bezoekers komen die langer blijven en meer uitgeven. We creëren hiermee extra werkgelegenheid. Daarnaast draagt de vrijetijdseconomie bij aan het vestigingsklimaat, het voorzieningenniveau en het leefklimaat in de regio. Wat een positief effect heeft op de mentale en fysieke gezondheid van inwoners. Dezelfde inwoners spelen een cruciale rol in de gastvrijheid en beleving van een gebied. Om die reden vinden wij het – conform landelijke afspraken - cruciaal de lusten en lasten voor de inwoners van Groningen goed in het oog en in balans te houden.

De Strategische Visie Vrijetijdseconomie 2021-2030 concretiseren we met drie uitvoeringsprogramma's. In dit eerste uitvoeringsprogramma werken we dan ook niet alle in de visie benoemde doelen uit. Wat resteert komt in de volgende uitvoeringsprogramma's aan de orde.

CAMPING ZOMERSBUITEN, OUDE PEKELA

Provinciale rol

De rol van de provincie is beperkt als we het hebben over het realiseren van groei in de vrijetijdseconomie. De markt domineert de sector en zo hoort het ook. Toch moeten we onze rol niet onderschatten. We kunnen het verschil maken door:

- Het organiserend vermogen van de sector te versterken.
- Organisaties te verbinden die actief zijn in de vrijetijdsector.
- Projecten helpen aanzwengelen in de opstartfase.
- De basis van de route-infrastructuur op orde te houden.
- Zorgvuldig om te gaan met keuzes in ruimtelijke ordening.
- Marketing te financieren.

Als verbindende schakel maken we werk van samenwerking en samenhang in de sector. Daarbij gaan we als provincie in triple helix verband meer samenwerken met andere overheden (gemeenten, waterschappen), ondernemers én het onderwijs.

In het rapport 'Maatschappelijke waarden van toerisme en recreatie' concluderen de onderzoekers dat de sector hulp en randvoorwaarden nodig heeft om haar maatschappelijke waarde te behouden en zo mogelijk te vergroten. De provincie wordt daarbij als relevante partner benoemd. De vrijetijdsector roept overheden op om mee te denken, mee te bewegen en de sector te steunen bij nieuwe initiatieven. Met dit eerste uitvoeringsprogramma geven we hier gehoor aan.

ACTIES PER OPGAVE

1 Ontwikkeling van toeristisch-recreatieve bestemmingen in de provincie

Doelen

- Een vrijetijdssector met een sterk organiserend vermogen.
- Toeristische ecosystemen waarin gastvrijheid, innovatief en duurzaam ondernemerschap vanzelfsprekend zijn. Samenwerking binnen de triple helix geeft een impuls aan de kwaliteit van de dienstverlening en het aanbod, daardoor beogen we meer bezoekers te trekken die langer verblijven
- Meer arrangementen en koppelingen tussen recreatief-toeristische voorzieningen, zoals verblijfsaccommodaties met het cultureel erfgoed en/of cultureel aanbod.

Met onderstaande acties dragen wij bij aan de bovenstaande doelen uit de visie.

FESTIVAL HONGERIGE WOLF

STADSSTRAND DELFZIJL

BOURTANGE

Hackathon Challenge

Een ingewikkelde vraag kan soms opgelost worden op een geheel andere wijze. De afgelopen jaren deden overheden en organisaties, ook in Groningen, ervaring op met het fenomeen 'hackathon'. Inmiddels is hiermee een succesvolle aanpak ontwikkeld om maatschappelijke opgaven innovatief en met groot bereik aan te pakken.

We organiseren samen met het Nationaal Programma Groningen (NPG) een zogenaamde 'Hackathon Challenge' die innovatieve oplossingen voor gastvrij, innovatief en duurzaam ondernemerschap in de vrijetijdssector gaat opleveren. Met de sector, Groninger gemeenten en onderwijsinstellingen bekijken we vervolgens of en hoe we de aangedragen ideeën in de praktijk kunnen inzetten. Met als doel dat de implementatie een extra impuls geeft aan het organiserend vermogen van de vrijetijdssector. Het NPG bekostigt de 'Hackathon Challenge'.

Ondernemersportaal GroBusiness

We hebben een inhoudelijke bijdrage aan het ondernemersportaal [GroBusiness](#) geleverd. GroBusiness ondersteunt ondernemers bij het realiseren van hun ambities en inspireert tot nieuwe initiatieven. Een specialist vrijetijdseconomie adviseert m.b.t. regelingen en financieringsmogelijkheden. GroBusiness biedt onafhankelijk advies, kosteloos en vrijblijvend.

Vrijetijds makelaar

We gaan de vrijetijdssector in de provincie ondersteunen met de inzet van een vrijetijds makelaar. Deze heeft de opdracht (groepen van) ondernemers te helpen bij de ontwikkeling van Groningse producten en arrangementen. Hij of zij doet dit door verbindingen te leggen tussen ondernemers, organisaties (Routebureau Groningen, regiomarketingorganisaties, Marketing Groningen, Groninger Toerisme Coöperatie, watersportverbond, culturele en erfgoedinstellingen etc.), het onderwijs en relevante programma's en financiers zoals het Waddenfonds en het NPG.

De vrijetijds makelaar overlegt met gemeenten waar deze extra impuls en ontwikkeling in het gebied een meerwaarde heeft. De makelaar werkt mee aan aantrekkelijke toeristische en recreatieve bestemmingen en ondersteunt ondernemers bij het versterken van het organiserend vermogen.

Uit het onderzoek naar de impact van het coronavirus op de Groninger vrijetijdseconomie (ETF1, Hogeschool NHL Stenden i.o.v. provincie Groningen 2020) kwam naar voren dat het MKB – waar de sector grotendeels uit bestaat - de weg

naar regelingen veelal niet weten te vinden. De vrijetijdsmakelaar kan als schakel fungeren tussen individuele ondernemers en GroBusiness om ervoor te zorgen dat toeristisch-recreatieve ondernemers meer gebruik maken van (generieke) MKB-regelingen.

We willen in de periode van dit uitvoeringsprogramma ook onderzoeken hoe we meer structuur krijgen in de verschillende overlegvormen op het gebied van de vrijetijdseconomie in de provincie.

Leefstijlvinder

De leefstijlvinder is een model dat ondernemers in de vrijetijdssector informeert over mogelijke doelgroepen die voor hen belangrijk zijn. Hiermee kunnen ze hun marketingstrategie en bedrijfsvoering efficiënter inrichten.

De leefstijlvinder geeft ons ook inzicht in het aantal toeristisch-recreatieve bedrijven dat werkt met deze doelgroep benadering. Daardoor hebben we ook in beeld welke leefstijlen al dan niet recreëren en verblijven in provincie Groningen. We willen dat de leefstijlvinder door meer ondernemers wordt ingezet om beter in te kunnen spelen op de behoeften van specifieke doelgroepen. De vrijetijdsmakelaar zal deze tool bij de ondernemers onder de aandacht brengen.

Kwartiermaker Winsum 'Het mooiste dorp van Nederland'

Tijdens het opstellen van de 'Strategische Visie Vrijetijdseconomie 2021-2030' werd het Groningse dorp Winsum uitgeroepen tot het mooiste dorp van Nederland. Vooruitlopend op de inzet van een vrijetijdsmakelaar, ondersteunen we het aantrekken van een kwartiermaker voor Winsum met cofinanciering. Dit initiatief moet gezien worden als eerste van de ontwikkeling van de zogenaamde toeristische ecosystemen. De kwartiermaker ondersteunt de ondernemersvereniging onder meer bij het maken van een plan over hoe de titel 'Allermooiste dorp' voor de korte en lange termijn ingezet kan worden voor Winsum, Het Hogeland en de hele provincie.

ONSTWEDDE

STRAATBEELD WINSUM

Groninger Vrijtijdsnetwerk

We willen onderzoeken hoe we meer structuur krijgen in de vele overlegvormen in de provincie op het terrein van de vrijetijdseconomie. Daarvoor willen we graag een Groninger Vrijtijdsnetwerk en overlegtafel in het leven roepen die alle partijen die in de vrijetijdssector actief zijn (structureel) samenbrengt (zie ook onder vrijetijds-makelaar).

Gebiedsgericht werken

Onze provincie kent een grote verscheidenheid aan bestemmingen. De binnenstad van Groningen is een toeristisch-recreatieve trekpleister. Daarentegen wordt de toeristische potentie van het Groninger Ommeland - op de zomer van 2020 na - nauwelijks benut. De diversiteit vraagt om een gebiedsgerichte aanpak, waarbij wij ons - samen met gemeenten - inspannen om de gezamenlijke doelen en ambities te verwezenlijken. Er is al een en ander gedaan. Zo heeft elke gemeente inmiddels één ambtelijk contactpersoon bij de provincie. Er wordt structureel overlegd en de lijntjes zijn kort.

Uitvoeringsprogramma 2024 en verder

Ook tijdens de volgende uitvoeringsprogramma's willen we met een vrijetijdsmaakelaar blijven werken. Het bouwen van een sterk organiserend vermogen, en het ontwikkelen van toeristische ecosystemen, zijn opgaven die meer tijd vergen dan de drie jaar van dit eerste uitvoeringsprogramma. Hoe we de effecten van de inzet van de vrijetijdsmaakelaar in de toekomst verder kunnen uitbouwen, is mede afhankelijk van de dan beschikbare financiële middelen. In de volgende uitvoeringsprogramma's willen we ook meer acties ontwikkelen die afgestudeerde jongeren stimuleren om in Groningen een onderneming in de vrijetijdssector te starten.

HAVEN ZOUTKAMP

2 Goede toegankelijkheid door middel van routenetwerken in de provincie voor diverse doelgroepen en betere digitale ontsluiting

Doelen

- Beschikbaarheid van aantrekkelijke en klantvriendelijke (thematische) routes voor verschillende doelgroepen.
- Kwalitatief goede routes die goed zijn onderhouden.
- Goede digitale toegankelijkheid en vindbaarheid van routes.
- Regie op waterrecreatie in de provincie om de varende bezoekers een gastvrij Groningen te kunnen bieden.

Beschikbaarheid van aantrekkelijke en klantvriendelijke (thematische) routes beschikbaar voor verschillende doelgroepen

De afgelopen jaren hebben we veel geïnvesteerd in routegebonden recreatie, onder andere in een fietsknooppuntennetwerk, wandelknooppuntennetwerk en in diverse toeristische themaroutes voor wandelen, fietsen en varen.

Routeontwikkeling

We maken in eigen beheer een inventarisatie van wat er aan routes beschikbaar is, waar (nog) behoefte aan is en waar ontwikkeling nodig is. Ontbreekt het bijvoorbeeld aan routes voor bepaalde doelgroepen? Of hoe kunnen we de 'look en feel' van het merk Groningen toevoegen? Uiteraard doen we dit in samenwerking met Routebureau Groningen, Marketing Groningen en onze afdeling Mobiliteit Beleid. Op basis van de inventarisatie bepalen we in een plan van aanpak hoe we de komende jaren met routeontwikkeling om willen gaan en of er ruimte is voor provinciale subsidie voor de ontwikkeling van routes door derden. Waar mogelijk sluiten we aan bij ontwikkelingen die voortkomen uit de landelijke 'Herijking perspectief Bestemming Nederland 2030: Routenetwerken voor ontdekken en bewegen.'

Internationale routeontwikkeling

We sluiten aan bij de *Internationale Dollardroute*. Hiervoor reserveren we budget. We co-financieren een Interreg-project dat het Groningse fietsknooppuntennetwerk aansluit op het Duitse netwerk.

Kwalitatief goede routes die goed zijn onderhouden

Werken aan de basis betekent voor routenetwerken dat beheer en onderhoud, en de borging van bestaande landelijke en regionale routes, goed zijn belegd bij daarvoor ingerichte organisaties.

Routebureau Groningen

We financieren samen met de Groninger gemeenten de kerntaken die *Routebureau Groningen*, als coördinatiepunt van route gebonden recreatie in onze provincie, uitvoert om de basiskwaliteit van het Groningse routeaanbod te waarborgen.

LEKKER WANDELEN

WANDEL EN FIETSNETWERK BIJ UITHUIZEN

EZINGE |

Routebureau Groningen richt zich op:

- Het beheer van routes en routenetwerken (fietsknooppuntennetwerk en wandelknooppuntennetwerk).
- Het verbeteren en ontwikkelen van deze routes en routenetwerken.
- De presentatie en (digitale) informatievoorziening.
- Het adviseren en ondersteunen van derden bij de ontwikkeling van nieuwe routes.

Vanaf 2022 start een nieuwe werkplanperiode (2022-2025). De kosten voor uitvoering zijn hoger dan de vorige periode, omdat vanaf dan ook het in 2021 opgeleverde wandelknooppuntennetwerk wordt beheerd. Dit betekent ruim 3.000 km aan wandelroutes erbij, waarvan:

- Het onderhoud moet worden aangestuurd en geregeld.
- Het routebeheer digitaal moet worden geregeld.
- De kwaliteit, samen met vrijwilligers, moet worden bewaakt.
- Meldingen van klachten, knelpunten en suggesties die binnenkomen moeten worden afgehandeld.

De intentie is om het Routebureau voor de hele periode 2022-2025 te financieren, maar vooralsnog kan alleen zekerheid worden gegeven voor de uitvoeringsperiode van dit programma. Verder financieren we de werkzaamheden die Routebureau Groningen uitvoert voor Wandelen over Boerenland (alleen tracés die zijn opgenomen in het Wandelknooppuntennetwerk) en Verzekerd Wandelen.

Landelijk Fietsplatform en Wandelnet

We zetten in op behoud van kwaliteit en het voorkomen en wegnemen van knelpunten in het Groningse deel van landelijke fiets- en wandelroutes. Dit gebeurt door gezamenlijke cofinanciering, met het Rijk en de andere provincies, van het Landelijk Fietsplatform (LF- en Icoonroutes) en Wandelnet (Lange Afstand Wandelpaden en streekpaden). Deze stichtingen verrichten voor genoemde routes diverse werkzaamheden. Variërend van het onderhouden van de routemarkeringen in het veld, het actualiseren van routebeschrijvingen tot het ontwikkelen en onderhouden van het meldsysteem meldpuntroutes.nl. Verder zorgen ze ervoor dat meldingen worden opgepakt door de verantwoordelijke partij (technisch beheer), het onder-

houd van de routedatabank (verzamelen en delen van kerncijfers over wandelen en fietsen) en de promotie en informatievoorziening via de websites wandelnet.nl en nederlandfietsland.nl.

In 2019 is de transformatie ingezet van het huidige Langeafstand Fietsnetwerk (LF) naar een set van zo'n tien nieuwe Lange Afstand Fietsroutes (LF Icoonroutes). De aanpassingen vinden de komende jaren geleidelijk plaats. Icoonroutes zijn nationale fietsroutes met aansprekende thema's en voorzieningen die garant staan voor veel fietsplezier. Inmiddels zijn drie landelijke pilot-routes gerealiseerd, waaronder de Kustroute in Groningen. Samen met de andere provincies financieren we de evaluatie van de pilot Icoonroutes en de verkenning van de toekomstige samenwerking op dit terrein met het Landelijk Fietsplatform. Mogelijk nieuwe Icoonroutes door Groningen kunnen vanaf 2024 worden opgepakt.

Infrastructuur op orde

Het bieden van kwaliteit aan routenetwerken betekent dat niet alleen de routing en bewegwijzering op orde is, maar ook de onderliggende infrastructuur; de paden. We willen dat realiseren voor zowel het fietsknooppuntennetwerk als het wandelknooppuntennetwerk. In deze uitvoeringsperiode zetten we in op fietsen, waarbij we aansluiten bij het uitvoeringsprogramma Fiets. In het eerste jaar van dit uitvoeringsprogramma brengen we met hen – en betrokken gemeenten – de kwaliteit van het recreatieve fietsnetwerk in Groningen in kaart. We bepalen dan ook onze rol hierin als provincie.

Bij de vaarinfrastructuur voeren we de landelijke *Basisvisie Recreatietoervaart Nederland 2020-2025 (BRTN)* uit. Hoofdoel is behoud, en verdere ontwikkeling, van een aantrekkelijk, gedifferentieerd en samenhangend bevaarbaar netwerk voor de recreatievaart. Wij spannen ons in om het Groningse deel van het landelijke toervaartnet te behouden en te verbeteren. Niet alle Groningse vaarwegen zijn onderdeel van het basisrecreatievaartnet (BRTN). Hiertoe behoren de belangrijkste toeristisch-recreatieve vaarverbindingen. Het Groningse deel hiervan is geborgd via de huidige provinciale Omgevingsvisie en -verordening. Deze is tot juni 2022 van kracht en wordt in 2021 opgenomen in de nieuwe Provinciale Omgevingsverordening. Samen met andere provinciale vaarwegbeheerders willen we nieuwe knelpunten voorkomen.

KIELDIEP

KAARTJE BRTN GRONINGEN 2020-2025

Waterrecreatie Nederland

Samen met de andere provincies en het Rijk financieren wij de uitvoering van overkoepelende, coördinerende taken door de stichting Waterrecreatie Nederland (2020-2025). Zij voeren onder andere de volgende werkzaamheden uit:

- De coördinatie van het behouden, beheren en ontwikkelen van het recreatietoer-vaartnet Nederland (BRTN).
- De voorbereiding van het landelijk BRTN-overleg.
- Inventarisatie en analyse van problemen bij de BRTN-classificatie en –richtlijnen.
- De borging van het BRTN.
- Prioritering/planning voor de BRTN-uitvoeringsperiode.
- Zorgen voor actueel kaartmateriaal.
- Opstellen jaarlijkse monitor.
- Programmeren nieuw onderzoek.

We subsidiëren ook het project ‘Varen doe je Samen’. Dit project is erop gericht om de verkeersveiligheid op het Nederlandse vaarwater te vergroten.

Goede digitale toegankelijkheid en vindbaarheid van routes

[Routesingroningen.nl](https://routesingroningen.nl) is de centrale vindplaats van alle soorten recreatieve routes in Groningen. Routebureau Groningen beheert de website. Het continu ontwikkelen van deze site is onderdeel van het werkplan Routebureau Groningen 2022-2025. Het verbeteren van de vindbaarheid van de routes maakt hier onderdeel van uit. Marketing Groningen en de regionale marketingorganisatie kunnen gebruik maken van de routes ter promotie van een bepaald thema of gebied.

KANO'S OP HET PATERSWOLDSEMEER

Regie op waterrecreatie in de provincie om de varende bezoekers een gastvrij Groningen te kunnen bieden

Servicepunt varen

Momenteel ligt een aantal uitvoerende taken op het gebied van vaarrecreatie bij het beleidsteam Vrijetijdseconomie. Zo geven we in 2021, net als voorgaande jaren, de folder Varen in Groningen (en Drenthe) uit en faciliteren we de uitgifte van vaarsleutels.

We vragen Routebureau Groningen een aantal van deze uitvoerende taken vanaf 2022 van ons over te nemen en daarvoor een plan van aanpak te maken. Het routebureau wordt daarmee ook op het gebied van varen hét coördinatiepunt. Gebruikers kunnen dan op één adres terecht voor informatie over varen in de provincie, uitgifte van zelfbedieningssleutels voor bruggen en sluisen én meldingen. We reserveren budget voor zowel het opstellen van het plan van aanpak als voor het werk dat daaruit voortkomt.

Visie op het waternetwerk

Anders dan bijvoorbeeld in Drenthe en Fryslân, waar alle BRTN vaarwegen qua beheer onder provinciale verantwoordelijkheid vallen, zijn daar in Groningen verschillende partijen bij betrokken. Zo vallen het water/de vaarwegen en het eigenaarschap van bruggen en sluisen onder verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat, de provincie, gemeenten, waterschappen en de Stichting Groninger Landschap. Verschillende partijen op één speelveld met verschillende gebruiken en regels voor beheer, onderhoud en bedieningsmethoden/tijden van bruggen en sluisen. Regie hierop is een uitdaging.

De provincie werkt aan het programma mobiliteit, met daarin een visie op het waternetwerk. De regie over het complexe speelveld, waar ook de vaarrecreatie deel van uitmaakt, komt hierin aan bod. Samen met de afdelingen Mobiliteit en Beheer & Onderhoud en andere partijen die betrokken zijn bij recreatieve vaarwegen willen we werken aan een provincie die goed ontsloten is voor de recreatievaart. De koppeling met aan het water gelegen ondernemers vinden we hierbij belangrijk. Als provincie maken we werk van een integraal en structureel overleg tussen genoemde partijen.

Uitvoeringsprogramma 2024 en verder

In dit uitvoeringsprogramma en met de genoemde acties leggen we de basis voor het verder werken aan routeontwikkeling in volgende uitvoeringsperiodes. Vanaf 2024 kunnen we dan werken aan het volgende doel uit de Strategische Visie Vrijetijdseconomie: routes als onderdeel van toeristische ecosystemen. Door ondernemers te betrekken kunnen er voorzieningen worden aangeboden en (meerdaagse) arrangementen worden gemaakt die meer bezoekers zullen trekken. Dat is goed voor de regionale economie. Het (door)ontwikkelen en ontsluiten van routes is geen doel op zich, maar verbindt meerdere recreatieve voorzieningen (horeca, kunst & cultuur, erfgoed, etc.).

3 Evenementen als poort naar de lokale omgeving

Doelen

- Een kwalitatief aantrekkelijk evenementenaanbod voor de provincie behouden en ontwikkelen.
- Evenementen inzetten als poort naar de omgeving. Bijvoorbeeld door de ontwikkeling van arrangementen, de inzet van lokale ondernemers, het wijzen van bezoekers op Groningse bezienswaardigheden, routes en/of andere evenementen. Evenementen dragen bij aan het bereiken van bezoekers die langer blijven, meer besteden en vaker terugkomen.
- Evenementen leveren (waar mogelijk) een bijdrage aan de promotionele waarde en het imago van de provincie Groningen; organisatoren zoeken waar mogelijk de koppeling met het DNA van Groningen.
- Gesubsidieerde evenementen worden evenwichtig verspreid tussen stad en provincie.

Met twee subsidieregelingen dragen we bij aan hierboven genoemde doelen.

FESTIVAL HONGERIGE WOLF
PODIUM GROOT

OP ROAKELDAIS

Subsidie Shortlist Evenementen 2022 t/m 2023

Voortbordurend op de resultaten van het evenementenbeleid in de afgelopen periode, willen wij een stevig fundament behouden van jaarlijks terugkerende en beeldbepalende evenementen; de zogenaamde 'shortlist' evenementen. Festivals en evenementen laten inwoners en gasten kennis maken met de Groningse gastvrijheid en het Groningse DNA. Ze ervaren bijzondere natuur-, cultuur- en sportbelevissen die bijdragen aan de (internationale) naamsbekendheid van Groningen.

Voor de komende twee jaar bepalen we opnieuw welke evenementen subsidie kunnen ontvangen als shortlist evenement. Evenementen die in de periode 2016-2021 op de shortlist stonden, en opnieuw in aanmerking willen komen voor subsidie, moeten opnieuw aanvragen. Evenementen die structurele subsidie ontvangen, binnen het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024, zijn uitgesloten als shortlist evenement. Zij kunnen wel een aanvraag indienen bij de tenderregeling voor aanvullende activiteiten/arrangementen.

Aanvragen voor de shortlist evenementen kunnen tot 1 november 2021 worden ingediend. GS besluiten op advies van de Adviescommissie Evenementen welke evenementen in aanmerking komen voor een financiële bijdrage voor de periode 2022-2023. Het aantal toegekende subsidieaanvragen bepaalt de hoogte van de subsidie per evenement.

Invoering 'tenderregeling evenementen en arrangementen'

Deze regeling is er voor bestaande en nieuwe evenementen. Hiermee verbreden wij ons evenementenbeleid in doelstelling en bereik. We bieden meer ruimte voor kleinschalige evenementen die passen bij het Groningse DNA. Ook willen we de impact en nalatenschap van evenementen beter benutten. De regeling versterkt bovendien de samenwerking en samenhang tussen de beleidsterreinen cultuur, sport en vrijetijdseconomie, omdat ze de ontwikkeling van toeristische arrangementen, of van side-events met lokale ondernemers, stimuleert.

Twee keer per jaar kunnen kleinere en grotere evenementen een aanvraag indienen volgens de tendersystematiek. Aanvragen worden met elkaar vergeleken op basis van wegingscriteria. Evenementen met de hoogste score krijgen subsidie totdat het beschikbare subsidieplafond is bereikt. Per evenement wordt maximaal € 15.000,- verstrekt.

Naast algemene criteria als kwaliteit, uitstraling, identiteit en onderscheidend karakter van het evenement, weegt mee in hoeverre het event bijdraagt aan de omgeving. Hieronder vallen wegingsfactoren als de koppeling met het Groningse DNA, de verbinding van het evenement met lokale ondernemers (arrangementen), het wijzen van bezoekers op Groningse bezienswaardigheden en de nalatenschap van het evenement.

Evenementen die een structurele subsidie ontvangen binnen het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024 kunnen een aanvraag indienen voor aanvullende activiteiten op de prestatieafspraken, bijvoorbeeld voor het ontwikkelen van toeristische arrangementen of een nieuw programmaonderdeel met lokale ondernemers.

Onvoorzien in relatie tot grootschalige evenementen

Grootschalige, incidentele cultuur- en sportevenementen vallen niet onder het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie 2021-2023. Ze leggen een te groot beslag op het hiervoor beschikbare budget. Mocht een dergelijk evenement zich aandienen in de periode 2021-2023, dan volgt een beoordeling vanuit provincie breed beleidsperspectief. Eventueel wordt dan via separate besluitvorming en financiering een voorstel aan Provinciale Staten voorgelegd.

DelfSail is hierop een uitzondering. DelfSail 2021 is uitgesteld tot 2024. De verleende subsidie voor dit grootschalige evenement kan Stichting DelfSail behouden voor de organisatie van DelfSail in 2024. De resterende middelen 'onvoorzien' zijn zeer beperkt en kunnen worden ingezet als cofinanciering, opstartsubsidie of haalbaarheidsonderzoek voor grootschalige evenementen.

4 Groei van aantrekkelijke banen in relatie tot gespecialiseerd onderwijs

Doelen

- Er is voldoende goed gekwalificeerd personeel beschikbaar voor de vrijetijdsector.
- Bewoners participeren in toeristische ecosystemen door in te spelen op behoeften bezoekers.
- Meer bedrijven die studenten een aantrekkelijke stage of leerwerkplek kunnen bieden.

Gateway to Hospitality

Met het programma 'Gateway to Hospitality' maken Noorderpoort, andere onderwijsinstellingen en tientallen ondernemers zich de komende jaren hard voor een versneld herstel van, en een impuls voor, de vrijetijdseconomie in Groningen en Noord-Drenthe. Gewerkt wordt aan aantrekkelijkere opleidingen voor toerisme en horeca, meer studenten die kiezen en behouden blijven voor de sector (i.v.m. coronacrisis eerst focus op stabilisatie van het aantal studenten) en structurele samenwerking, kennisontwikkeling en onderwijsvernieuwing.

De provincie Groningen is projectpartner en draagt inhoudelijk en financieel bij (€ 300.000,- uit diverse budgetten) aan dit meerjarenproject (2020-2024). Doel is het vernieuwen van opleidingen in de gastvrijheidssector, zodat ze beter aansluiten bij de eisen van het bedrijfsleven. Bedrijven en instellingen worden intensiever betrokken bij onderwijsontwikkeling. De laatste jaren neemt het aantal studenten dat voor het vakonderwijs kiest af, mede door de coronacrisis. Die trend willen we samen met de projectpartners doorbreken. We zetten daarbij in op het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt én het vergroten van de gastvrijheid door scholing van docenten, studenten en werkenden in de sector.

REBEL REBEL HOSTEL |

TER BORG

Faciliteren dat toeristisch-recreatieve ondernemers meer gebruik maken van regelingen op het gebied van ondernemerschap, banen en onderwijs

Er zijn vele regelingen op het gebied van ondernemerschap, banen en onderwijs (zie onderstaand schema). Toeristisch-recreatieve ondernemers maken hier weinig gebruik van. We willen meer stage- en leerwerkplekken en de werkgelegenheid in de vrijetijdssector in Groningen stimuleren:

- Via het ondernemersportaal *GroBusiness* (zie opgave 1) ondersteunen wij Groningse ondernemers bij het realiseren van hun ambities. De specialist vrijetijdseconomie helpt toeristisch-recreatieve ondernemers en weet alles van regelingen en financieringsmogelijkheden. Het loket biedt onafhankelijk advies, kosteloos en vrijblijvend.
- Via de inzet van de vrijetijdsmakelaar (zie opgave 1).
- Via ons eigen netwerk, het Groninger Vrijetijdnetwerk (opgave 1) en de netwerken van o.a. de Groninger Ondernemers Academy en de Groninger Toerisme Coöperatie willen we meer bekendheid genereren voor de genoemde regelingen met behulp van promotie via nieuwsbrieven, directe benadering en workshops.

Overzicht van voor de vrijetijdseconomie relevante provinciale initiatieven gericht op ondernemerschap, banen en vakonderwijs

Platform GroBusiness	GroBusiness ondersteunt ondernemers bij het realiseren van hun ambities en inspireert tot het maken van nieuwe plannen. De kracht: GroBusiness weet de weg naar begeleiding, coaching en advisering van ondernemers en kent de financieringsmogelijkheden. Het platform biedt onafhankelijk advies (gesprekken), kosteloos en vrijblijvend. Maar ook een duidelijk overzicht van <i>alle coronaregelingen</i> .
Subsidieregeling stageplaatsen	Het doel van de Subsidieregeling stageplaatsen provincie Groningen 2021 is om Groningse ondernemingen, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties te stimuleren stageplaatsen beschikbaar te stellen voor studenten van een geaccrediteerde PRO-, VSO-, MBO-, HBO- of WO-opleiding tijdens de coronacrisis en de herstelfase daarna.
Subsidieregeling arbeidsmarktscholing	Het doel van de Subsidieregeling arbeidsmarktscholing provincie Groningen 2021 is het vergroten van het kennisniveau en de weerbaarheid van werknemers, medewerkers en eigenaren van Groningse ondernemingen, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties
Groninger Ondernemersregeling (vouchers)	We hebben een voucherregeling voor o.a. hulp bij het opstarten van een bedrijf, een meester-gezeltraject of het verbeteren van ondernemersvaardigheden. Groninger bedrijven die deelnemen aan een door ons erkend programma krijgen de helft van de advieskosten vergoed, tot een maximumbedrag van € 5.000. Aanvragen kan tot en met 31 december 2023.
Groninger Ondernemersregeling (programma's)	We stimuleren kennisinstellingen en organisaties binnen de vrijetijdseconomie om opleidingsprogramma's voor ondernemers aan te gaan bieden. Hiervoor is budget beschikbaar t/m 31 december 2023 binnen de Groninger Ondernemersregeling (Groningen@Work).
Project 'lekker leren werken'	Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen de komende drie jaar begeleiding krijgen om ervaring op te doen in de horeca. Ze leren koken en sociale vaardigheden die nodig zijn bij het werk. De bedoeling is dat ze op termijn een baan vinden in de horecasector. Jaarlijks is er ruimte voor twintig deelnemers aan het project. 'Lekker leren werken' is een project van stichting het Spijslokaal in Warffum. De provincie draagt hier € 200.000 aan bij uit het Coronafonds.
Investeringsfonds Groningen	Meerdere fondsen, o.a. Acquisitiefonds Groningen (AFG), investeren in ondernemingen die zich voor lange tijd in de provincie Groningen willen vestigen en direct een flink aantal arbeidsplaatsen opleveren.
Innovatief en Duurzaam MKB	We steunen innovatieve en duurzame projecten in het midden- en kleinbedrijf (mkb). Het gaat om projecten die de Groninger economie versterken.

TOERISTISCHE INFORMATIE IN HET
VISSERIJMUSEUM ZOUTKAMP

5 De provincie als informatiemakelaar

Doelen

- Als organisatie beschikken we over betrouwbare data om ons eigen beleid te kunnen toetsen en bijsturen op basis van prestatie-indicatoren.
- Een provinciale monitor met daarin kwantitatieve en kwalitatieve gegevens, waarmee ook betrouwbare uitspraken kunnen worden gedaan over deelregio's in de provincie.
- Aansluiting houden met landelijk verzamelde cijfers, zodat we de ontwikkelingen in Groningen met die in Nederland kunnen blijven vergelijken.
- Zicht op de ontwikkeling van het imago van Groningen als toeristische bestemming.

Als organisatie hebben we beschikking over betrouwbare data om ons eigen beleid te kunnen toetsen en bijsturen op basis van prestatie-indicatoren

De ambities van de Strategische Visie Vrijtijdseconomie 2021-2030 monitoren wij op basis van de volgende vier prestatie-indicatoren:

1. De ontwikkeling van het aantal toeristische overnachtingen in de provincie Groningen.
2. De ontwikkeling van de werkgelegenheid (aantal banen) in de vrijetijdssector.
3. De ontwikkeling van het aantal bedrijven in de vrijetijdssector.
4. De ontwikkeling van het imagocijfer van de provincie Groningen.

De benodigde data hiervoor halen we uit drie bronnen: de statistiek Logiesaccommodaties van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS-SLA), LISA vestigingenregister en het Onderzoek Toeristisch Imago Groningen. De eerste twee bronnen zijn via open data beschikbaar. Voor het imago-onderzoek geven we een bureau opdracht.

Een provinciale monitor met daarin kwantitatieve en kwalitatieve gegevens, waarmee ook betrouwbare uitspraken kunnen worden gedaan over deelregio's in de provincie

Op dit moment presenteren we een aantal kerncijfers over de Groningse vrijetijdseconomie via een jaarlijkse publicatie 'Kerncijfers Recreatie en Toerisme Groningen' op de website van de provincie. Het betreft cijfers over verblijven, werkgelegenheid, bestedingen, bezoekersaantallen, dagattracties en brug- en sluispassages. De kerncijfers over 2020 presenteren we in de tweede helft van 2021 nog volgens de oude methodiek.

In 2021 bepalen we welke gegevens we voor de looptijd van de strategische visie willen verzamelen, wat daarvoor nodig is en hoe we deze vanaf 2022 presenteren. We werken hiervoor samen met diverse partijen in de provincie die belang hebben bij deze data - waaronder gemeenten en marketingorganisaties - en sluiten aan bij de provinciebrede digitaliseringsstrategie. We willen ook onderzoeken hoe we - naast kwantitatieve gegevens - meer informatie kunnen vergaren met betrekking

tot kwalitatieve indicatoren. Denk aan het effect van toerisme op de leefbaarheid in en kwaliteit van een regio. En op de duurzaamheid van de sector zelf. We kijken ook of, en hoe, het onderwerp ‘balans lusten en lasten voor inwoners’ hierin een plek kan krijgen.

Steekproefuitbreiding vakantieonderzoek Centraal Bureau voor de Statistiek

In het verleden kochten we voor de notitie kerncijfers het Continu Vakantie Onderzoek en het Continu Vrijetijds Onderzoek in. Vanaf 2021 worden deze onderzoeken niet meer uitgevoerd. Wel doet het Centraal Bureau voor de Statistiek, vanaf 2021, jaarlijks onderzoek naar vakanties en dagtochten van Nederlanders. Vooruitlopend op deze ontwikkelingen, en om geen gat in de dataverzameling te krijgen, gaven we - samen met andere provincies - het Centraal Bureau voor de Statistiek opdracht haar onderzoek uit te breiden in 2021 en 2022. Voor 2023 is hiervoor alvast een bedrag gereserveerd. Met deze uitbreiding kunnen we betere uitspraken doen over het de ontwikkeling van de gastvrijheidssector in Groningen.

Aansluiting houden met landelijk verzamelde cijfers zodat we de ontwikkelingen in Groningen met Nederland kunnen blijven vergelijken

Wij financieren samen met andere Nederlandse provincies de Landelijke Data Alliantie Toerisme (LDA). Dit helpt in het verkrijgen van op nationaal niveau vergelijkbare data. De LDA heeft als doelstelling: meer datagedreven beleidsbeslissingen en grotere concurrentiekracht voor toeristische ondernemers. Hiervoor stelt de LDA een jaarlijks actieprogramma van onderzoeken op waaraan alle leden tegen (extra) betaling kunnen deelnemen. Binnen de huidige financiële kaders van het uitvoeringsprogramma zien we hiervoor geen ruimte.

Zicht op de ontwikkeling van het imago van Groningen als toeristische bestemming

Onderzoek Toeristisch Imago Groningen

Bij de start van elk uitvoeringsprogramma van de Strategische Visie Vrijtijds-economie 2021-2030 laten we een toeristisch imago-onderzoek uitvoeren onder bezoekers en niet-bezoekers van de provincie. Daarmee krijgen we inzicht in het beeld dat Nederlanders hebben van Groningen als toeristische bestemming. We doen dit al sinds 2004, met enige regelmaat. Het laatste onderzoek was in 2019. In 2021 geven we Sweco opdracht het onderzoek, volgens dezelfde methodiek, te herhalen. Daarmee kunnen we de ontwikkeling van het toeristische imago van Groningen door de tijd heen in beeld brengen.

NPG Imagomonitor Groningen

We vullen ons beeld van het toeristisch imago van Groningen aan met data uit de Imagomonitor Groningen die in opdracht van Nationaal Programma Groningen (NPG) wordt uitgevoerd. Dit onderzoek geeft ook inzicht in het beeld dat Groningers zelf van hun provincie hebben.

Uitvoeringsprogramma 2024 en verder

We willen in de toekomst ondersteuning bieden aan marketingorganisaties, ondernemers in de vrijetijdssector en andere belanghebbenden door relevante data beschikbaar te stellen. De uitvoeringsperiode 2021-2023 gebruiken we vooral om te bepalen hoe wij onze rol als informatiemakelaar zien en wat er nodig is om die rol adequaat in te vullen. We zoeken hiervoor verbinding met de provinciebrede digitaliseringsstrategie. Hoe we in de toekomst de rol van informatiemakelaar kunnen vormgeven, hangt af van de beschikbare financiële middelen binnen de volgende uitvoeringsprogramma's en van eventuele koppelkansen en samenwerkingen met andere partijen.

HOGE DER AA

PATERSWOLDSEMEER IN DE WINTER

6 Provinciedekkende en herkenbare bestemmingsmarketing met het unieke Gronings dna als uitgangspunt

Doelen

- Regie op het merkmanagement (branding van Groningen).
- Toename van de merkkracht van Groningen als bestemming voor vakantie en vrijetijd.
- Betere spreiding van bezoekers aan Stad en Ommeland.
- Meer gebruik van het vrijetijdsaanbod door bezoekers en bewoners.
- Goede digitale ontsluiting en vindbaarheid van het vrijetijdsaanbod.
- Meer overnachtingen, bestedingen en herhaalbezoek door kwaliteitstoeristen.
- Positieve PR en perscontacten over Groningen als bestemming.
- Uniforme uiting van het merkbeeld van de provincie Groningen die recht doet aan de regionale verschillen en het Gronings DNA. De acht regio's (Eemsdelta, Gemeente Groningen, Midden-Groningen, Oldambt, Veenkoloniën, Het Hogeland, Westerkwartier en Westerwolde) treden als één Groningen naar buiten (*Merkgids, Marketing Groningen*)
- Eén strategische centrale marketingorganisatie, Marketing Groningen, die de boodschappen van de regiomarketingorganisaties vertaalt naar het herkenbare beeldmerk en de huisstijl van Groningen en deze digitaal ontsluit met als afzender: 'Wij Groningen'.
- Promotie van routes voor diverse doelgroepen in de provincie.

Marketing Groningen

Wij zijn een structurele subsidierelatie aangegaan met Marketing Groningen voor de duur van het uitvoeringsprogramma 2021-2023. De Strategische Visie Vrijetijdseconomie 2021-2030 was voor Marketing Groningen leidraad voor het 'Projectplan Toeristische basisactiviteiten Marketing Groningen 2021-2023.' Met relatiebeheer blijven we als overheid goed betrokken bij de activiteiten.

Ook qua marketing willen we met dit uitvoeringsprogramma aan de basis werken. Zo zetten we in op een structurele relatie tussen de regiomarketingorganisaties en Marketing Groningen, waarbij gemeenten en provincie meedoen. Gezamenlijk en in samenhang gaat er meer kracht uit van de boodschap 'Er gaat niets boven Groningen' dan wanneer ieder voor zich het eigen gebied vermarkt. Zeker in een tijd van verdergaande digitalisering. De bezoeker heeft belang bij één loket, met verschillende afslagen naar de regio's. Uiteindelijk doel is het trekken van meer bezoekers door een verbeterde vindbaarheid en herkenbaarheid.

REGIOPROMOTIE MIDDEN-GRONINGEN

Aansluitend op wat de provincie de komende jaren wil bereiken heeft Marketing Groningen vijf speerpunten benoemd voor de komende jaren:

- Merkgeregule om de kracht van Groningen uit te dragen en beleefbaar te maken.
- Digitaal platform als bron voor ontsluiten vrijetijdsaanbod.
- Ontwikkeling content om de merkkracht van Groningen als bestemming voor vakantie en vrije tijd te versterken.
- Ontwikkeling arrangementen en vermarkting middels travel trade.
- Positieve PR en perscontacten over Groningen als bestemming.

Samenwerking gemeente Groningen

Samenwerken doen we ook met de andere financier van Marketing Groningen, de gemeente Groningen. Hoewel de gemeente Groningen de marketingorganisatie bekostigt vanuit meer algemene economische doelstellingen, en zich steeds meer zal richten op de zakelijke markt, verkennen we samen waar de overlap zit en waar we elkaar kunnen versterken. We streven qua subsidieverstrekking aan Marketing Groningen samen ook naar vereenvoudiging van procedures.

(Regionale) digitale ontsluiting

We werken samen met de Vereniging van Groninger Gemeenten (VGG), regiomarketingorganisaties en Marketing Groningen aan een verdere digitale ontsluiting. Ook van het regionale vrijetijdsaanbod. We willen de digitale toegankelijkheid en vindbaarheid optimaliseren voor zoveel mogelijk gebruikers. Door meer continuïteit in de financiering kan Marketing Groningen voor een langere periode, samen met de regiomarketingorganisaties, werken aan het bouwen van één bestemming Groningen.

Samenwerking en afstemming tussen de regiomarketingorganisaties en Marketing Groningen draagt eraan bij dat het beeldmerk 'Er gaat niets boven Groningen' door alle regio's wordt (uit)gedragen. Inmiddels werken Marketing Groningen, de regiomarketingorganisaties en gemeenten vanuit onze subsidieopdracht aan de merkstrategie van de toeristische regio's.

Kritische Prestatie Indicatoren

De provincie en Marketing Groningen willen de impact van de activiteiten concreet, meetbaar en zichtbaar maken. In 2021 gaan beide partijen kritische prestatie indicatoren (KPI's) formuleren, passend bij de gestelde doelen. Dit doen we samen met de gemeente Groningen.

Campagnes zijn geen onderdeel in de subsidieverstrekking aan Marketing Groningen.

Samenwerking en koppelkansen

De vrijetijdssector staat niet op zichzelf, maar raakt tal van andere beleidsvelden, programma's en regelingen. We zoeken proactief naar integrale koppelingen binnen en buiten de provinciale organisatie. Bij de uitvoering van ons beleid zijn integraal werken en samenwerken belangrijke voorwaarden om kansen te kunnen koppelen.

Binnen de provinciale organisatie

- Intensivering van de samenwerking met onder andere de beleidsvelden cultuur, mobiliteit, leefbaarheid, economie, landelijk gebied, water en het programma ERL (erfgoed, ruimtelijke kwaliteit en landschap).
- Er is met het team economie meegedacht over het Groningse ondernemersportaal Grobusiness, waarbij vrijetijdseconomie is meegenomen als specialisatie.
- Bij de ontwikkeling van de nieuwe provinciale visie op het waternetwerk, door de afdeling mobiliteit, wordt de recreatievaart en de regie op het beheer van de aangewezen vaarwegen meegenomen.
- Met het team fiets van de afdeling mobiliteit werken we samen aan routes en de onderliggende infrastructuur. Hiervoor worden ook de contacten die de provinciale fietsmakelaar met gemeenten heeft over recreatieve infrastructuur benut. We betrekken hierbij ook de (eventuele) mogelijkheden die het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (i.o.) biedt voor de opwaardering van het recreatieve fietsnetwerk.
- In combinatie met het programma ERL zien we mogelijkheden om door multifunctioneel gebruik van erfgoed meer overnachtingsmogelijkheden te creëren.
- We onderzoeken hoe we de Kwaliteitsgids, en de onlangs ontwikkelde Gebiedsbiografieën van de zeven regio's, kunnen inzetten voor het zichtbaar maken van het DNA van de provincie.
- We werken mee aan het internationale project *MOMAr* om het erfgoedtoerisme in onze provincie te bevorderen én om te onderzoeken waar wij kunnen aansluiten op (internationale) netwerken.
- Binnen het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024 zijn vanuit het beleidsaccent 'versterken van kansen voor cultuur vanuit verbinding met vrijetijdseconomie' een aantal evenementen toegevoegd aan het structureel gefinancierde subsidiebestel. Deze structureel gefinancierde (en andere) evenementen versterken wij door vanuit vrijetijdseconomie bijvoorbeeld de ontwikkeling van toeristische arrangementen van (culturele- en sport-) evenementen mogelijk te maken.
- We stemmen intern af hoe we de duurzaamheidsdoelen die we als provincie hebben gesteld, ook binnen de sector Vrijetijdseconomie kunnen behalen.
- We verbinden de Groningse digitaliseringsstrategie en het beleidsveld vrijetijdseconomie om opgave 5 'provincie als informatiemakelaar' hiervan onderdeel te laten worden.

Buiten de provinciale organisatie

NPG/ Toukomst

We zijn actief betrokken bij het Nationaal Programma Groningen. In het thematisch programmaplan is de vrijetijdseconomie onder programmalijn 3 'Ons Groninger Landschap' opgenomen. Samen met de gemeenten, en met behulp van de vrijetijdsmaakelaar (zie opgave 1), stimuleren we dat partijen gebiedsgerichte projecten ontwikkelen die passen binnen het thematisch programmaplan. De ingebrachte ideeën voor Toukomst hebben veel raakvlakken met de vrijetijdseconomie. We

zoeken actief de verbinding met Toukomst. Juist door de verbinding te zoeken en koppelingen te maken, willen we de ideeën uit Toukomst laten aansluiten bij reeds bestaande activiteiten.

Waddenfonds/Investeringskader Waddengebied

De provincie Groningen ligt aan UNESCO Werelderfgoed Waddenzee. We denken actief mee over projecten die de vrijetijdssector raken en die passen bij de majeure opgave Versterken en Vermarkten van het Investeringskader Waddengebied (IKW). De vrijetijdsmakelaar (zie opgave 1) moet voor meer aansluiting met het Waddenfonds en het IKW zorgen. Hij/zij kan een belangrijke rol spelen bij het signaleren en/of aanjagen van projecten die ingediend kunnen worden bij het IKW en Waddenfonds.

Interprovinciaal/rijksoverheid

In 2018 werd de landelijke visie op de vrijetijdseconomie '*Perspectief 2030 Bestemming Nederland*', gepresenteerd waarin provincies, NBTC en het Rijk een toekomstbeeld en beleid schetsen voor de gastvrijheidssector. In 2019 werd deze beleidsvisie aangevuld met een actieagenda, ondertekend door Rijk en provincies. Door de coronacrisis stagneerde de uitvoering van de actieagenda. De crisis heeft enorme gevolgen voor de sector en werpt vragen op. Hoe zorgen we bijvoorbeeld voor duurzaam herstel en hoe zien we de toekomst van de gastvrijheidssector? Om een antwoord te geven op deze vragen is een herijkte actieagenda gemaakt.

Deze richt zich op de middellange en langetermijn. Om de crisis zo goed mogelijk door te komen is economische steun en structureel overleg tussen overheid en sector nodig, maar bijvoorbeeld ook experimenteer ruimte.

Anders dan de oorspronkelijke actieagenda wordt het draagvlak van de herijkte actieagenda verbreed naar gemeenten, de sector en kennisinstellingen. Een landelijke taskforce gaat zich bezighouden met acties uit de herijkte actieagenda. Wij werken hiertoe interprovinciaal samen in de landelijke *herijkte actieagenda*.

Gemeenten

Bij de totstandkoming van de Strategische Visie Vrijtijdseconomie 2021-2030 is de samenwerking met gemeenten geïntensiveerd. De afgelopen tijd werkte een aantal gemeenten aan eigen regiovisies die goed aansluiten op de provinciale visie. We continueren de samenwerking met gemeenten en willen dit meer structureel vormgeven, aansluitend bij de behoeften die er leven. Op bilateraal niveau maken we structurele contactafspraken. Om de continuïteit te waarborgen heeft elke gemeente een vaste provinciale contactpersoon. Ook zullen we in VGG-verband (Vereniging Groninger Gemeenten) provinciebreed tal van thema's bespreken met de gemeenten.

Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)

Wij willen in SNN-verband met de buurprovincies Drenthe en Fryslân meer zoeken naar de zaken die ons verbinden. Zo is er inmiddels structureel overleg waar we elkaar vinden op het gebied van bijvoorbeeld lobbyzaken, monitoring en het gezamenlijk organiseren van bijeenkomsten.

Maatschappelijke organisaties en marktpartijen

We zoeken actief contact met maatschappelijke organisaties en marktpartijen die een connectie hebben met de vrijetijdssector en kunnen bijdragen aan de doelstellingen uit de visie. Samen met de vrijetijdssector, culturele-, natuur- en landschappelijke organisaties, onderwijs- en kennisinstellingen, marketingorganisaties én de Groningers zelf, spannen we ons in om de toeristisch-recreatieve potentie van Groningen duurzaam te gaan verzilveren. De vrijetijdsmakelaar speelt hierin een belangrijke rol. Om met deze partijen in gesprek te gaan en blijven wordt een vrijetijdnetwerk opgezet (zie opgave 1).

VISMARKT

Monitoring Strategische Visie Vrijtijdseconomie 2021-2030

De rol van de overheid in de vrijetijdseconomie is beperkt. Veel wordt bepaald door de marktsector. Daarnaast zijn externe invloeden groot, zoals het weer, de economische conjunctuur en een pandemie. Het is dan ook een uitdaging om de effecten van het provinciale beleid op de totale vrijetijdseconomie te meten. Desalniettemin willen we de ontwikkeling van de sector goed in beeld krijgen. Dit inzicht kan sturing geven aan het beleid en biedt de mogelijkheid om de Groningse ontwikkeling te spiegelen aan de landelijke cijfers.

De Strategische Visie Vrijtijdseconomie 2021-2030 beschrijft vier prestatie-indicatoren om onze ambities te monitoren. Zie ook opgave 5. Aan elke prestatie-indicator is een streefwaarde toegevoegd.

1. De ontwikkeling van het aantal toeristische overnachtingen in de provincie Groningen.
Streefwaarde: het ontwikkelingspercentage in Groningen is groter dan of gelijk aan het ontwikkelingspercentage in Nederland ten opzichte van het jaar ervoor.
2. De ontwikkeling van de werkgelegenheid (aantal banen) in de vrijetijdsector.
Streefwaarde: het ontwikkelingspercentage in Groningen is groter dan of gelijk aan het ontwikkelingspercentage in Nederland ten opzichte van het jaar ervoor.

3. De ontwikkeling van het aantal bedrijven in de vrijetijdsector.
Streefwaarde: het ontwikkelingspercentage in Groningen is groter dan of gelijk aan het ontwikkelingspercentage in Nederland ten opzichte van het jaar ervoor;
4. De ontwikkeling van het imagocijfer van de provincie Groningen.
Streefwaarde: het waarderingscijfer van Groningen als toeristische bestemming van bezoekers aan Groningen is groter dan of gelijk aan het waarderingscijfer van de periode ervoor.

De prestatie-indicatoren van 2021, die we medio 2022 presenteren, beschouwen we als nulmeting. Verder onderzoeken we welke monitoringinstrumenten, die relevant zijn voor de vrijetijdseconomie, er vanuit andere beleidsvelden al beschikbaar zijn. Zo heeft het NPG bijvoorbeeld een imago-monitor laten uitvoeren. Ook onderzoeken we hoe wij - naast kwantitatieve gegevens - meer kwalitatieve informatie kunnen ophalen, zoals het effect van toerisme op de leefbaarheid en kwaliteit van de regio en op de duurzaamheid van de sector zelf.

KIEKKASTE

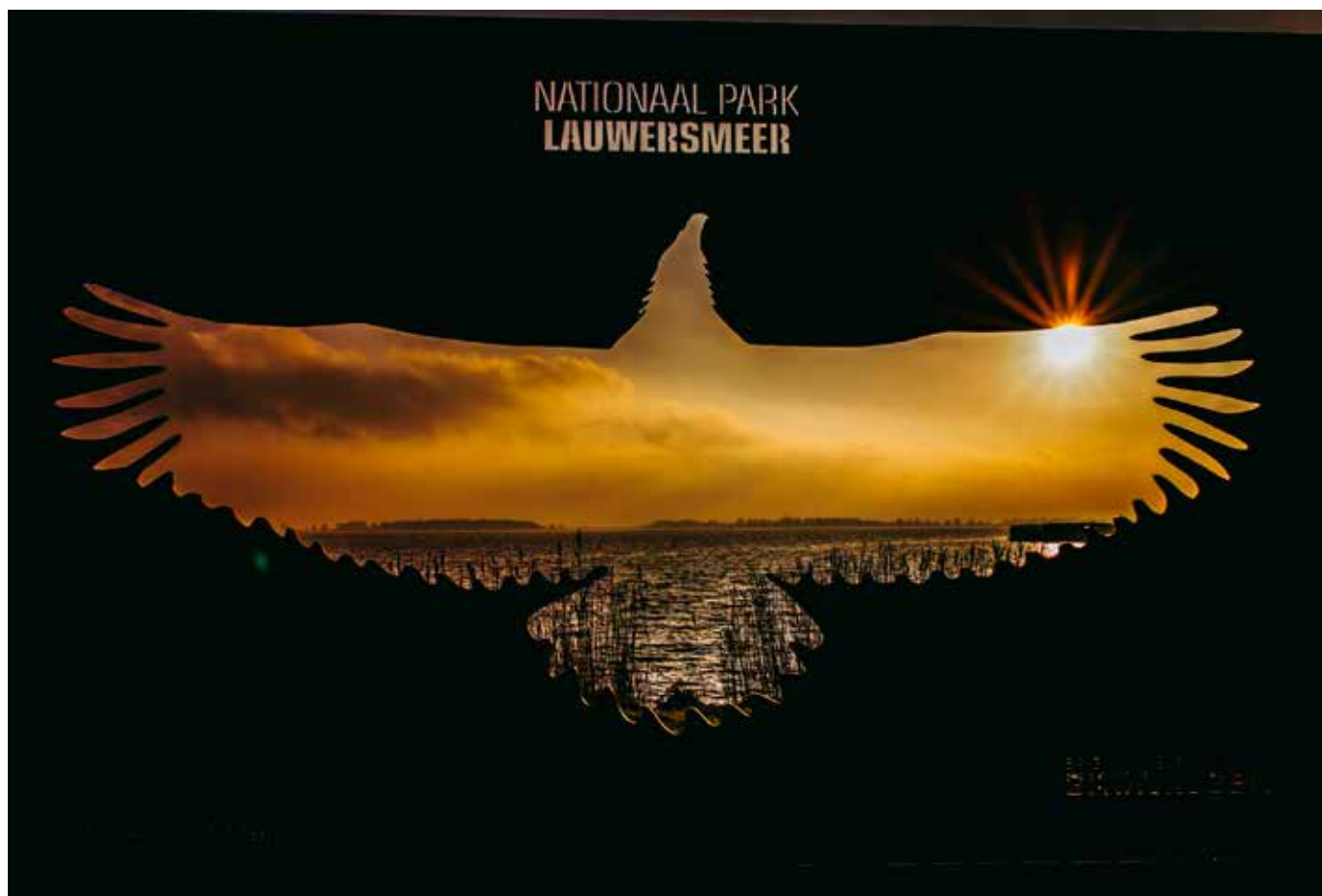

Financiële paragraaf

Voor de uitvoering van het programma is in de periode 2021-2023 in totaal € 3.718.000 beschikbaar. Bij de Begroting 2022 / Najaarsmonitor 2021 wordt voorgesteld om de fasering van de beschikbare middelen in onze begroting aan te passen op basis van het verwachte uitgavepatroon, zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Het budget voor de vrijetijdseconomie bedraagt gedurende dit uitvoeringsprogramma ruim één miljoen euro per jaar. Door overhevelingen, en het coronafonds, is er voor 2021 ruim anderhalf miljoen euro beschikbaar. Een groot gedeelte van dit bedrag ligt vast en is niet flexibel inzetbaar door de keuzes in het uitvoeringsprogramma. Bijna € 450.000,- is per uitvoeringsjaar gereserveerd voor Marketing Groningen, € 300.000,- voor evenementen, ruim € 200.000,- voor routegebonden producten en € 150.000,- voor de vrijetijdsmakelaar. Er is budget voor kleine onvoorziene uitgaven van iets meer dan € 20.000,- per jaar.

NATIONAAL PARK LAUWERSMEER

Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie - begroting 2021-2023

BESCHIKBAAR BUDGET	2021	2022	2023
Beschikbaar budget meerjarenbegroting Kadernota 2021-2025			
600580 - Recreatie en toerisme	102.500	102.500	102.500
600580 - Recreatie en toerisme - coalitieakkoord	200.000	200.000	200.000
600580 - Recreatie en toerisme - herfaseren '20>'21	134.000		
600580 - Recreatie en toerisme - herfaseren '21>'22		184.000	
600580 - Recreatie en toerisme - herfaseren '21>'23			180.000
600579 - Marketing Groningen	272.300	277.200	283.600
601592 - Coronafonds - Marketing Groningen	200.000		
601608 - Coronafonds - Gateway to Hospitality		45.000	45.000
600585 - Landelijke routestructuren	106.000	106.000	106.000
600135 - Incidenteel Budget Evenementen	198.700	198.700	198.700
600135 - Evenementen - overgeboekt Delfsail	309.300		
600838 - Shortlist Evenementen	110.000	110.000	110.000
Totaal Beschikbaar budget Vrijetijdseconomie	1.632.800	1.223.400	1.225.800

ACTIES MET BIJBEHORENDE KOSTEN	2021	2022	2023
--------------------------------	------	------	------

Opgave 1

Hackathon	0	0	0
Ondernemersportaal Grobusiness	0	0	0
Vrijetijdsmakelaar	40.000	150.000	150.000
Leefstijlvinder	6.500	6.500	6.500
Kwartiermaker Winsum	15.000	0	0
Groninger Vrijetijdsnetwerk	0	0	0
Gebiedsgericht werken	0	0	0

Opgave 2

Inventarisatie Routeontwikkeling	0	0	0
Werkplan Routebureau Groningen	59.500	102.000	102.000
Wandelen over Boerenland	14.500	14.800	17.100
Fietsknooppunten Duitsland	6.600	0	0
Internationale Dollardroute	4.500	4.500	4.500
Werkplan Landelijk Fietsplatform	18.200	18.200	18.200
LF Icoonroute: Kustroute	7.300	0	0
Evaluatie Icoonroutes	5.000	0	0
Werkplan Wandelnet	27.200	27.200	27.200
Werkplan Waterrecreatie	27.500	13.000	13.000
Varen doe je samen	3.700	3.700	3.700
Servicepunt varen Routebureau	10.000	50.000	50.000
Folder Varen in Groningen	8.000	0	0

Opgave 3

Subsidieregeling Shortlist Evenementen 2022-2023	30.000	160.000	160.000
Tenderregeling "evenementen en arrangementen"	63.000	140.000	140.000
DelfSail 2024	400.000	0	0
Onvoorzien in relatie tot grote evenementen	25.000	8.700	8.700

Opgave 4

Gateway to Hospitality	15.000	45.000	45.000
------------------------	--------	--------	--------

Opgave 5

CBS (vakantiegedrag met steekproef uitbreiding)	8.000	8.000	8.000
Onderzoek Toeristisch Imago Groningen (Sweco)	13.000	0	0
Landelijke Data Alliantie	5.000	5.000	5.000

Opgave 6

Marketing Groningen	445.000	445.000	445.000
Samenwerking gemeente Groningen	0	0	0
Regionale digitale ontsluiting	0	0	0

Onvoorzien

	11.300	21.800	21.900
--	--------	--------	--------

Totale kosten-/-	1.268.800	1.223.400	1.225.800
-------------------------	------------------	------------------	------------------

SALDO

	364.000	0	0
herfaseren '21>'22	184.000		
herfaseren '21>'23	180.000		

COLOFON

Uitvoeringsprogramma 2021-2023 Strategische Visie Vrijtijdseconomie provincie Groningen 2021-2030
Gedeputeerde Staten, 29 juni 2021

TEKST

Team Vrijtijdseconomie, provincie Groningen

FOTOGRAFIE

Alex Wiersma
Annet Eveleens
Ingrid de Vries
Jan Lenting
Linda Eekma
Marcel Kerkhof
Marloes Verhaar
Mcklin Fotografie
Nienk Hoepman
Stella Dekker

ONTWERP, DRUK EN AFWERKING

Grafisch centrum, provincie groningen

WWW.PROVINCIEGRONINGEN.NL